

Глобалізація та її вплив на сучасні тенденції розвитку банківської системи України

Економічний розвиток держави у сучасному світі значною мірою залежить від її участі в міжнародних відносинах. Світовий досвід свідчить: жодна країна не спромоглася створити повноцінну економіку, ізолювавши себе від світової економічної системи. Саме взаємопроникнення окремих національних економік через механізм іноземних інвестицій, створення спільних підприємств або транснаціональних корпорацій і становлять основу явища, яке ми називаємо глобалізацією світової економіки. Світова глобалізація економіки і фінансів несе виклик країнам, що розвиваються, спонукає їх сповна використовувати свій ресурс виживання. Стрижневий його компонент – підвищення конкурентоспроможності продукції. Це вимагає насамперед зміцнення фінансів підприємств, домашніх господарств, збільшення капіталізації комерційних банків. Глобалізація економічних і політичних процесів у всіх країнах також суттєво впливає на розвиток банківського бізнесу.

Проблемам фінансової глобалізації та її впливу на національну банківську систему присвячені праці вітчизняних авторів: З.О. Луцишин, І.С. Гуцала, А.А. Мещерякова. Проте питання впливу глобалізаційних процесів на діяльність вітчизняних банків залишаються ще недостатньо дослідженими. У зв'язку з цим основною метою дослідження є проведення аналізу впливу глобалізаційних процесів на сучасні тенденції розвитку банківської системи та визначення позитивних та негативних явищ у цьому напрямку.

Інтеграція національної банківської системи у світову відбувається за такими напрямками:

1. Наявність іноземного капіталу в національній банківській системі і національного – в банківських системах інших країн.
2. Встановлення прямих кореспондентських відносин з іноземними банками.
3. Участь національних банків в міжнародних банківських організаціях і платіжних системах.
4. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями на рівні Національного банку.

Варто зазначити, чого слід очікувати банківській системі України від глобалізаційних процесів. Головними позитивними чинниками є можливості, які відкриваються для банківської системи, а саме:

- високі стандарти відносно якості послуг, інформаційної діяльності і звітності;
- новітні банківські технології та програмні продукти;

- етика ведення бізнесу;
- наближення банківської системи України до міжнародних стандартів через запровадження правил, технологій, процедур, які використовуються провідними банками розвинутих країн світу;
- високий ступінь диверсифікації;
- достатньо висока ліквідність;
- наявність можливостей для ефективнішого розміщення капіталу;
- професійне управління ризиками, оптимізація системи управління.

Негативна дія глобалізації для банківських структур зумовлює такі явища:

- наджорстка конкуренція, в результаті чого існує загроза витіснення вітчизняних банків з їхнього ринку;
- відтік найбільш надійних національних клієнтів з внутрішнього фінансового ринку;
- втрата банками своєї індивідуальності в результаті стирання граней між комерційними банками, брокерами, страховими компаніями, інвестиційними фондами;
- збільшення відмінностей між ключовими макроекономічними показниками розвинених країн та країн, що розвиваються, в результаті нерівномірного розподілу глобалізації;
- послаблення зв'язку «банк-клієнт», «анонімізація» ринку;
- прагнення суб'єктів ринку до інвестування замість банківських заощаджень;
- посилення диференціації доходів різних груп населення усередині багатьох національних господарств. Ця тенденція характерна і для деяких розвинених країн;
- швидке переміщення величезних обсягів капіталу і його вплив на національну економіку. Причому особливо деструктивний вплив має «втеча» іноземних і національних капіталів в гонитві за кращими умовами використання.

Підсумовуючи, слід зазначити, що питання глобалізації і її впливу на розвиток економіки в цілому і банківську систему зокрема залишаються і залишатимуться дискусійними. Адже процес глобалізації є складним і суперечливим. Українська банківська система поступово втягується в нього, і з часом вплив глобалізації стає дедалі відчутнішим. Однак, для того, щоб відстояти свою індивідуальність і не втратити позиції у світі, на рівні Національного банку України необхідно виробити національну глобальноорієнтовану стратегію розвитку на 25-30 років. Саме у цьому документі необхідно поряд з позитивами особливо ретельно врахувати також і загрози, що їх несе глобалізація. Це повинно сприяти ефективному розвитку банківської системи України і навіть забезпечити зростання міжнародної конкурентоспроможності держави.